

NACRX002144U
prvotní identifikátor

Dne: 26.11.2015 Naše značka: NA- 3999-5/05-2015 Vyřizuje/tel.: Ambrožová / 974 847 450

Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Bratislava (Slovensko)

ÚČEL CESTY: Problematika předarchivní péče u původců s regionálními a detašovanými pracovišti

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Soňa Ambrožová, Marie Poláčková

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Soňa Ambrožová, Marie Poláčková (5. odd.)

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Slovenský národný archív, Slovenský hydrometeorologický ústav, Národná diaľničná spoločnosť, Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

TRVÁNÍ CESTY: 19. 10. – 22. 10. 2015

DATUM VYHOTOVENÍ: 25. 11. 2015

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Doprava: vlak

Cesta tam: odjezd: 19. 10. Praha 07:42
příjezd: 19. 10. Bratislava 11:50

Cesta zpět: odjezd: 22. 10. Bratislava 16:10
příjezd: 22. 10. Praha 20:18

Ubytování: inspekční pokoje Slovenského národního archívu

ČÁST ODBORNÁ:

Služební cesta byla zaměřena na získání a výměny zkušeností s předarchivní péčí u původců s regionálními nebo detašovanými pracovišti.

19. 10. 2015

První den jsme byly přijaty vedoucí oddělení předarchivní péče SNA Mgr. Marií Šánikovou a ostatními kolegy z oddělení. V rámci odborné diskuse nás kolegové ze SNA informovali o změnách v souvislosti s novelou slovenského zákona o archívoch a registratúrach, která přinese další centralizaci a vnitřní organizační změny u archivů, v SNA bude zrušeno oddělení předarchivní péče a vznikne oddělení služeb veřejnosti. Projednali jsme problematiku předarchivní péče a zkušenosti se skartačním řízením u původců s detašovanými pracovišti. Vedoucí oddělení Mgr. Šániková nás seznámila s programem – návštěvou předem vybraných původců s detašovanými pracovišti.

20. 10. 2015

Za doprovodu Mgr. Kuchárkové ze SNA jsme navštívily Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). Přijala nás vedoucí odboru služeb a správy majetku Ing. Anna Šišková, která zodpovídá za výkon spisové služby, a archivářka Mgr. Lívia Bunčiaková. Stručně nás seznámily s činností odborného pracoviště. SHMÚ má zřízené registratúrne stredisko (spisovna) a od r. 2004 také archiv (dle § 4, odst. 2b zákona č. 395/2002 Z.z., o archívoch a registratúrach a o zmene niektorých zákonov – „archívy štátnych orgánov, štátnych rozpočtových organizácií a štátnych príspevkových organizácií“). V registratuře jsou uloženy dokumenty z činnosti SHMÚ, které mají skartační lhůty do 10 let se skartačním znakem S, např. administrativní a ekonomická agenda. V archivu, který je vybaven klimatizací, pohyblivými regály s otočnými zásuvkami, se ukládá odborná dokumentace určená k trvalému uložení a dále vybrané archiválie z registratury. U tohoto typu archivů výběr archiválií probíhá ve spolupráci s příslušným státním archivem. U SHMÚ je to Slovenský národní archiv. Součástí pracoviště je rozsáhlá odborná knihovna, která má v současnosti 35

tisíc knih a badatelna pro cca 10 badatelů. SHMÚ má 3 pobočky – v Košicích, Banské Bystrici a Žilině. Pobočky spadají pod registraturne stredisko SHMÚ v Bratislavě, v pravidelných intervalech předávají dokumenty tomuto středisku. Skartační řízení dokumentů centrály včetně poboček pak provádí SNA. Podařilo se nám získat aktuální spisový řád platný od 1. 5. 2015. Je vypracován podle evropské ISO normy (původci, kteří jsou součástí evropského společenství nebo seskupení, vytvářejí své spisové normy podle ISO normy, dle které musí své spisové řady každý 2. rok novelizovat – v ČR nebyla přijata).

21. 10. 2015

Vedoucí oddělení Mgr. Šániková a PhDr. Hučko z oddělení předarchivní péče SNA nás další den doprovodili do Národnej diaľničnej spoločnosti. Vedoucí oddělení správy registratury odboru právního Ing. Katarína Švardová nám představila své kolegy z oddělení a seznámila s jeho činností. Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (dále jen „NDS“) vznikla v roce 2005, 100% vlastníkem akcií je stát. Jejím předchůdcem byla Slovenská správa ciest, fond je uložen ve Slovenském národním archivu. S pracovníky oddělení byly konzultovány praktické otázky ukládání dokumentů a výběru archiválií. Spisová služba je zde vedena prostřednictvím softwarové aplikace „Registraturní kniha“ (dodavatelem je firma TEMPEST), jejímž prostřednictvím je propojeno všech 18 dislokovaných pracovišť po celém Slovensku. Všechna pracoviště mají vlastní registratury, které mají přesně vypracovanou lokaci prostřednictvím této aplikace. S aplikací „Registraturní kniha“ pracuje cca 650 zaměstnanců (celkem má NDS cca 1500 zaměstnanců včetně dělnických profesí). Samotné oddělení správy registratury má 5 zaměstnanců, kromě toho 4 další zaměstnance v podatelně. Podle Ing. Švardové má NDS poměrně velký objem dokumentů skupiny A, z tohoto důvodu připravuje žádost o zřízení vlastního archivu. Předarchivní péči u NDS a výběr archiválií zde provádí Slovenský národný archív.

Odpoledne jsme navštívily pobočku NDS v Malackách, která vznikla v r. 1973. Je to nejstarší středisko v rámci společnosti. Zde jsme konzultovaly praktické otázky ukládání a výběru archiválií. Zajímavostí je, že dokumenty skartačního znaku A se po vyřízení ihned předávají k uložení do centrály a pobočka si pořizuje jen kopie. Centrální systém skartačního řízení hodlá NSD zachovat i nadále.

22. 10. 2015

Posledním původcem našeho programu byl Archív Pamiatkového úradu SR, kde jsme byly přijaty vedoucí archivu Mgr. Martinou Orosovou. Archív Pamiatkového úradu (dále jen „APÚ“) je veřejným specializovaným archivem. Státní odborný dozor zde vykonává Ministerstvo vnitra – odbor archivov a registratúr. APÚ vykonává předarchivní péči u všech 8 krajských poboček a přebírá a ukládá jejich archiválie. Zvláštností je, že skartační protokol musí APÚ předkládat k podpisu Ministerstvu vnitra – odboru archivov a registratúr. Má

jednotný spisový plán pro všechny pobočky na Slovensku. V porovnání s NPÚ jsme mohly zhodnotit APÚ jako špičkové pracoviště, které je pro český NPÚ zatím nedostižitelné.

Na závěr našeho pobytu jsme byly přijaty kolegy z oddělení předarchivní péče SNA, naše setkání poctil svojí návštěvou také ředitel SNA PhDr. Radoslav Ragač. Předmětem jednání byl národní projekt Digitální knihovna a Digitální archiv financovaný z prostředků EU, problematika malé privatizace – SNA převzal dokumenty malé privatizace kompletně (celkem 400 krabic), elektronizace spisové služby a další otázky týkající se předarchivní péče.

Pracovní cestu hodnotíme jako velmi přínosnou, ocenily jsme, že kolegové ze SNA nám věnovali velmi mnoho času a připravili program podle našeho přání. Shodli jsme se na tom, že pravidelná vzájemná výměna zkušeností v oblasti předarchivní péče i v dalších otázkách archivnictví je neocenitelná.